

Předmluva	3
Kapitola I	
VÝVOJ PROGRAMOVACÍCH JAZYKŮ	5
1. STROJOVĚ ORIENTOVANÉ JAZYKY	5
2. VYŠŠÍ PROGRAMOVACÍ JAZYKY	5
Kapitola II	
ZPRACOVÁNÍ ÚLOHY NA POČÍTAČI	7
1. ETAPY ZPRACOVÁNÍ ÚLOHY	7
2. JAZYK VÝVOJOVÝCH DIAGRAMŮ	10
3. ALGORITMIZACE ÚLOH S RŮZNOU STRUKTUROU ŘÍZENÍ	14
3.1 Struktura řízení VSTUP-PŘÍŘAZENÍ-VÝSTUP	14
3.2 Struktura řízení JESTLIŽE-POTOM	15
3.3 Struktura řízení JESTLIŽE-POTOM-JINAK	15
3.4 Struktura řízení VÝBĚR VARIANTY	16
3.5 Struktura řízení CYKLUS-PODMÍNKA	16
3.6 Struktura řízení CYKLUS-PARAMETR	17
3.7 Struktura řízení CYKLUS-ZNAK	18
3.8 Struktura řízení VYVOLÁNÍ-PODPROGRAMU	18
4. PŘÍKLADY ALGORITMIZACE ÚLOH	19
5. PŘÍPRAVA PROGRAMU V OPERAČNÍM SYSTÉMU DOS-3/JS	29
6. DĚROVÁNÍ PROGRAMU, VSTUPNÍCH ÚDAJŮ A ŘÍDÍCÍCH PŘÍKAZŮ	30
7. KONTROLNÍ OTÁZKY A CVIČENÍ	30
Kapitola III	
PROGRAMOVÁNÍ V JAZYKU FORTRAN H	34
1. ZÁKLADY JAZYKA FORTRAN H	34
1.1 Abeceda - 49-znaková množina	34
1.2 Objekty jazyka, identifikátory a návěští	35
1.3 Typy datových objektů a jejich zobrazení v počítači	36
2. KONSTANTY	38
2.1 Konstanty typu INTEGER	38
2.2 Konstanty typu REAL a DOUBLE PRECISION	38
2.3 Konstanty typu COMPLEX	39
2.4 Konstanty typu LOGICAL	40
2.5 Textové konstanty	40
2.6 Hexadecimální konstanty	40
3. PROMĚNNÉ	40
3.1 Implicitní deklarace typu	41
3.2 Příkaz IMPLICIT	41
3.3 Explicitní deklarací příkazy	42
3.4 Pole	42
3.4.1 Deklarátor pole, deklarace pole	42
3.4.2 Uložení pole v paměti	43
3.5 Definice počátečních hodnot proměnných příkazem DATA	44
3.6 Lokální a globální adresový prostor jmen	45
4. OPERACE A VÝRAZY	45
4.1 Aritmetické, relační a logické operátory a operace	45
4.2 Aritmetické výrazy	47

4.3 Standardní funkce	48
4.4 Logické výrazy	51
5. PŘÍRAZOVACÍ PŘÍKAZY	52
5.1 Aritmetický přiřazovací příkaz	52
5.2 Logický přiřazovací příkaz	54
5.3 Přiřazovací příkaz ASSIGN	54
6. ZÁKLADNÍ INFORMACE O PŘÍKAZECH VSTUPU A VÝSTUPU	55
6.1 Struktura informace přenášené příkazy vstupu a výstupu	55
6.2 Základní tvar příkazů vstupu a výstupu při formátovém řízení	56
6.3 Základní informace o formátové specifikaci	56
6.3.1 Výkonný popisovač obrazu Iw pro objekty typu INTEGER, INTEGER _m 2	57
6.3.2 Výkonný popisovač obrazu Fw.d pro objekty typu REAL	58
6.3.3 Výkonný popisovač obrazu Fw.d a Dw.d pro objekty typu REAL	59
6.3.4 Řídící popisovač obrazu nX a wH	60
6.3.5 Řízení řádkové tiskárny	62
6.3.6 Skupiny popisovačů a formátové řízení	62
7. PŘÍKAZ KONCE PROGRAMOVÉ JEDNOTKY	64
8. ŘÍDÍCÍ PŘÍKAZY	64
8.1 Zastavení a přerušení programu příkazy STOP a PAUSE	64
8.2 Příkaz skoku GO TO	66
8.3 Podmíněné příkazy IF	68
8.3.1 Aritmetický podmíněný příkaz IF	68
8.3.2 Logický podmíněný příkaz IF	70
8.4 Příkaz cyklu DO	71
8.4.1 Příkaz CONTINUE	73
8.4.2 Vřazené cykly a skoky v cyklech	74
8.4.3 Cyklus v seznamu v příkazech vstupu a výstupu	75
8.4.4 Čtení a tisk polí	75
8.5 Programování struktur řízení	78
8.6 Řešené příklady	80
9. PROCEDURY	86
9.1 Druhy procedur a přenos hodnot	86
9.2 Jednopříkazové funkce	87
9.3 Vnější funkce - podprogram typu FUNCTION	90
9.4 Vlastní procedury - podprogramy typu SUBROUTINE	92
9.5 Předávání parametrů vnějším procedurám	93
9.5.1 Reference parametrů adresou	93
9.5.2 Reference parametrů hodnotou	94
9.5.3 Přenos polí do procedur	95
9.5.4 Vnější procedura parametrem	100
9.6 Alternativní návraty z procedury SUBROUTINE	102
9.7 Dodatečné vstupy do vnějších procedur	102
9.8 Řešené příklady	104
9.9 Kontrolní otázky a příklady	108
10. PŘÍKAZY VSTUPU A VÝSTUPU	111
10.1 Doplnující informace o formátové specifikaci	111
10.1.1 Popisovač obrazu Gw.s pro numerické a logické objekty	111
10.1.2 Popisovač obrazu Lw pro objekty typu LOGICAL a LOGICAL _m 1	111

10.1.3 Popisovač obrazu Aw pro textové údaje	112
10.1.4 Popisovač Tp	112
10.1.5 Modulová míra P	113
10.1.6 Zadání formátových specifikací jménem pole	114
10.2 Sekvenční soubory a soubory s přímým přístupem	114
10.3 Příkazy pro sekvenční zpracování souborů údajů	115
10.3.1 Formátový příkaz READ	115
10.3.2 Příkaz READ s jménem NAMELIST	116
10.3.3 Příkazy REWIND, BACKSPACE a ENDFILE	116
10.3.4 Formátový příkaz WRITE	118
10.3.5 Bezformátový příkaz READ a WRITE	118
10.4 Příkazy pro soubory s přímým přístupem	119
10.4.1 Příkaz DEFINE FILE	120
10.4.2 Příkazy READ a WRITE pro soubory s přímým přístupem	121
10.4.3 Příkaz FIND	122
10.4.4 Příkaz ENDFILE	122
11. PŘÍKAZY PRO ORGANIZACI PAMĚTI	122
11.1 Příkaz EQUIVALENCE	123
11.2 Příkaz COMMON	123
11.3 Procedura BLOCK DATA	124
11.4 Řešené příklady	125
11.5 Kontrolní otázky a cvičení	129
K a p i t o l a I V	
POČÍTAČOVÝ SYSTÉM EC 1026 A OPERAČNÍ SYSTÉM DOS-3/JS	131
1. HARDWARE POČÍTAČE EC 1026	131
2. VIRUALIZACE PAMĚTI STRÁNKOVÁNÍM	132
3. KONCEPCE SYSTÉMU DOS-3/JS	133
4. STRUKTURA SYSTÉMU DOS-3/JS	134
5. SYMBOLICKÉ JEDNOTKY A PARAMETRICKÉ FÁZE	134
6. NEPŘÍMÝ VSTUP A VÝSTUP	135
7. REPREZENTACE FORTRANSKÝCH SOUBORŮ	137
8. ŘÍDÍCÍ PŘÍKAZY PROGRAMU POWER	137
8.1 Příkaz BATCH	138
8.2 PARAMS - fáze	139
8.3 Příkaz DATA	139
9. ŘÍDÍCÍ PŘÍKAZY PROGRAMU MONITR A LNKEDT	140
9.1 Zpracování zdrojových programů	140
9.2 Příkaz OPTION	141
9.3 Příkaz EXEC - spuštění programu	142
9.3.1 Vyvolání překladače jazyka FORTRAN H	142
9.3.2 Vyvolání spojovacího programu LNKEDT	142
9.3.3 Vyvolání fáze	142
9.4 Řídící příkazy pro překlad, spojení a spuštění úlohy	143
9.5 Příkaz PHASE	144
9.6 Příkaz ASSGN - dočasné přiřazení periférií	144
9.7 Příkazy DLBL a EXTENT - zřízení diskového souboru	146
9.8 Příkazy FTC a COPY - doplňující funkce při překladu	148
10. RŮZNÉ ZPŮSOBY PŘEKladu A POUŽÍVÁNÍ STUDENTSKÉ KNIHOVNY	149
11. SYSTÉMOVÁ MATEMATICKÁ KNIHOVNA	152
LITERATURA	154

